Verbod op hinder toegang tot medische zorg

Het probleem

- Kwetsbare vrouwen die onheus worden bejegend door demonstranten
- Kunnen de confrontatie niet uit de weg gaan

- Ook in andere landen ervaren

Duits recht botsing van 2 grondrechten afweging van belangen

- Intensief aanspreken (Gehsteigberatung dan wel Spießrutenlauf) botst met
  - Algemene persoonlijkheidsrecht
    - Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg
      - Afstandseis in plaatselijke regelgeving gerechtvaardigd
  - Recht op privacy
    - Bundesverwaltungsgericht 2023
      - Beperkingen op de samenkomst gerechtvaardigd

VS soortgelijke oplossing

- Botsing
  - Vrijheid van demonstreren met right to be let alone
  - Bufferzone

Meest recente ontwikkeling

- RvS-uitspraken van 3 december2025
  - Er bestaat een fundamenteel recht op zorg
    - Vrouw heeft eigen beslissingsruimte: confrontatie of onttrekken
    - Verruiming van het begrip wanordelijkheden
      - Was strafbaar gedrag
      - Nu ook onrechtmatig gedrag

- Burgemeesters kunnen rechtmatig afstandseis stellen

Problematiek van burgemeesters opgelost?

- Nee: eenmensprotesten
  - Acties niet meer onder vrijheid van demonstreren
  - Nu onder de noemer van vrijheid van meningsuiting

Voorstel van Volt

- Het is verboden om zich in de onmiddellijke nabijheid van de toegang van een gebouw of terrein waar medische zorg wordt verleend, op een wijze op te houden, die ertoe leidt dat personen worden gehinderd bij de toegang tot medische zorg.

Bezwaren mijnerzijds

- Wat is hinderen?
  - APV-bepaling mag niet grondwettelijke vrijheid van meningsuiting beperken
    - Inhoud van de boodschap is heilig
    - Kan alleen beperkt worden door de wetgever in Den Haag
    - Voorbeelden in Wetboek van strafrecht

  - APV-bepaling kan NIET verbieden
    - Aanspreken van de kwetsbare vrouwen
    - Tonen van schokkende beelden

Restant hinderen?

- Belemmeren van de vrije doorgang

- Maar dit verbiedt art. 426bis Wetboek van strafrecht al

Artikel 426bis Wetboek van strafrecht

- Hij die wederrechtelijk op de openbare weg
  - **een ander in zijn vrijheid van beweging belemmert** of
  - met een of meer anderen zich aan een ander tegen diens uitdrukkelijk verklaarde wil blijft opdringen of
  - hem op hinderlijke wijze blijft volgen,
  - wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste een maand of geldboete van de tweede categorie.

Omzeilen duplicatieverbod

- Toevoegen aan voorstel Volt:
  - Onverminderd het bepaalde in art. 426bis Sr …

Voorstel Volt en bestaande APV-bepalingen

Artikel 2:2 Verstoring van de openbare orde e.d.

1.Onverminderd het bepaalde in de artikelen 424, 426 bis en 431 van het Wetboek van Strafrecht is het verboden op of aan een openbare plaats of in een voor publiek toegankelijk gebouw, op enigerlei wijze:

a. de orde te verstoren;

b. zich hinderlijk te gedragen;

c. personen lastig te vallen;

d. te vechten;

e. deel te nemen aan een samenscholing;

f. onnodig op te dringen of

g. door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot wanordelijkheden.

Zelfde bezwaar als voorstel Volt

- Botst met vrijheid van meningsuiting
  - Zo gauw het gaat om de inhoud van de boodschap

Mijn voorstel

1. Het is verboden om in de onmiddellijke nabijheid van een gebouw waar medische zorg wordt verleend, gedrag te vertonen dat de verwezenlijking van het recht op zorg belemmert of verstoort, waaronder de toegang tot die zorg.
2. Onder verstoren valt in ieder geval het in de onmiddellijke nabijheid van een medisch centrum voor geboorteregeling aanspreken van zorgzoekende vrouwen op een afstand van minder dan 25 meter.

Ruimte voor APV

Niet beperken vrijheid van meningsuiting

Wel voor reguleren van de vorm

- Plaats, tijd en duur